

OBSAH

1	Úvod (J. Tölgyessy)	13
2	Voda a ovzdušie — základné zdroje biosféry (J. Tölgyessy)	15
2.1	Biosféra	15
2.2	Zdroje biosféry	18
2.3	Ovzdušie	20
2.4	Voda	20
3	Chémia vody (J. Tölgyessy, P. Pitter, M. Piatrik, J. Prousek)	22
3.1	Zloženie a štruktúra čistej vody (J. Tölgyessy)	22
3.2	Fyzikálne vlastnosti vody a vodných roztokov (J. Tölgyessy)	25
3.2.1	Zmeny skupenstva vody — trojitý bod	25
3.2.2	Hustota a viskozita	27
3.2.3	Povrchové napätie	27
3.2.4	Vodíkový ión a hodnota pH	28
3.2.5	Oxidačno-redukčný potenciál	29
3.2.6	Vodivosť	29
3.2.7	Vodné roztoky	30
3.2.7.1	Rozpustnosť tuhých látok vo vode	30
3.2.7.2	Rozpustnosť kvapalín vo vode	31
3.2.7.3	Rozpustnosť plynov vo vode	32
3.2.7.4	Vyjadrovanie kvantitatívneho zloženia vodných roztokov	32
3.2.8	Senzorické vlastnosti prírodných vôd	33
3.2.8.1	Teplota	33
3.2.8.2	Chuť	34
3.2.8.3	Pach	34
3.2.8.4	Farba	34
3.2.8.5	Zákal	35
3.3	Chemické reakcie a chemické rovnováhy vo vodách (J. Prousek)	35
3.3.1	Kinetické a termodynamické úvahy	35
3.3.2	Chemické reakcie vo vodách	37
3.3.2.1	Hydrolytické reakcie	37
3.3.2.1.1	Hydrolytické reakcie anorganických esterov	37
3.3.2.1.2	Hydrolytické reakcie derivátov organických kyselín	39
3.3.2.2	Rozkladné reakcie organokovových zlúčenín	41
3.3.2.3	Indukované reakcie	42
3.3.2.4	Oxidačné reakcie polymérov	43
3.3.3	Numerické a grafické riešenie chemických rovnováh	45
3.3.3.1	Numerické metódy	45
3.3.3.2	Grafické metódy	45
3.3.3.2.1	Nelogaritmické distribučné diagramy	46
3.3.3.2.2	Logaritmické distribučné diagramy	47
3.3.3.2.3	Logaritmické diagramy rozpustnosti	48
3.3.3.2.4	Diagramy oblastí prevažujúcej existencie	49
3.3.4	Protolytické rovnováhy	51
3.3.5	Komplexotvorné rovnováhy	51
3.3.6	Zrážacie a rozpúšťacie rovnováhy	53

3.3.7	Oxidačno-redukčné rovnováhy	55
3.4	Chemické zloženie vôd (P. Pitter, J. Prousek)	57
3.4.1	Anorganické látky vo vodách (P. Pitter)	57
3.4.1.1	Sodík a draslík	57
3.4.1.2	Lítium, rubídium a cézium	58
3.4.1.3	Vápnik a horčík	58
3.4.1.4	Stroncium a bárium	60
3.4.1.5	Hliník	60
3.4.1.6	Železo	62
3.4.1.7	Mangán	64
3.4.1.8	Meď	66
3.4.1.9	Striebro	67
3.4.1.10	Zinok	67
3.4.1.11	Kadmium	67
3.4.1.12	Ortuť	68
3.4.1.13	Olovo	69
3.4.1.14	Arzén	69
3.4.1.15	Selén	70
3.4.1.16	Chróm	70
3.4.1.17	Ďalšie kovy	70
3.4.1.18	Fluór a chlór	71
3.4.1.19	Bróm a jód	73
3.4.1.20	Zlúčeniny síry	73
3.4.1.21	Zlúčeniny fosforu	75
3.4.1.22	Zlúčeniny dusíka	76
3.4.1.23	Kremík	80
3.4.1.24	Bór	81
3.4.1.25	Kyslík	82
3.4.1.26	Dusík	82
3.4.1.27	Metán a ďalšie alifatické uhľovodíky	83
3.4.1.28	Oxid uhličitý a jeho iónové formy. Uhličitanová rovnováha. Agresívny oxid uhličitý	83
3.4.1.29	pH, tlmivá a neutralizačná kapacita vody	87
3.4.1.30	Rádioaktívne látky	90
3.4.2	Organické látky vo vodách (J. Prousek)	91
3.4.2.1	Fenoly a fenolové zlúčeniny	92
3.4.2.1.1	Jednoduché rastlinné fenoly	92
3.4.2.1.2	Rastlinné triesloviny	93
3.4.2.1.3	Ligníny	96
3.4.2.1.4	Fenoly umelého pôvodu	97
3.4.2.2	Humínové látky	99
3.4.2.2.1	Humínové kyseliny	100
3.4.2.2.2	Fulvokyseliny	102
3.4.2.2.3	Hymatomelánové kyseliny	103
3.4.2.2.4	Humíny a humusové uhlie	103
3.4.2.2.5	Výskyt vo vodách	103
3.4.2.3	Pesticídy	104
3.4.2.4	Karcinogénne látky	114
3.4.2.5	Tenzidy a detergenty	120
3.4.2.6	Ropné látky	124
3.5	Prírodné vody (J. Tölgyessy)	125
3.5.1	Zrážková (atmosferická) voda	128
3.5.2	Povrchová voda	130
3.5.3	Podpovrchová voda	139

3.5.3.1	Pôdna voda	139
3.5.3.2	Podzemná voda	140
3.5.3.2.1	Obyčajné podzemné vody	140
3.5.3.2.2	Minerálne vody	146
3.6	Pitná voda (M. Piatrik)	148
3.6.1	Požiadavky na kvalitu pitnej vody	149
3.6.2	Indikátory fekálneho znečistenia pitnej vody	151
3.6.3	Zdroje pitnej vody	153
3.6.4	Požiadavky na kvalitu surovej vody	154
3.7	Úžitková a prevádzková voda (J. Tölgyessy)	155
3.7.1	Chladiaca voda	156
3.7.2	Napájacia voda	157
3.7.3	Voda pre potravinársky a farmaceutický priemysel	157
3.7.4	Voda pre textilný a papierenský priemysel	158
3.7.5	Voda pre chemický priemysel	159
3.7.6	Voda pre stavebníctvo	159
3.7.7	Voda na poľnohospodársku výrobu	160
3.8	Recipient a jeho znečisťovanie (M. Piatrik)	161
3.8.1	Vypúšťanie odpadových vôd do recipientu	162
3.8.2	Kyslíkové pomery toku	165
3.9	Odpadové vody (M. Piatrik)	167
3.9.1	Splaškové odpadové vody	169
3.9.1.1	Vlastnosti a zloženie splaškových odpadových vôd	170
3.9.1.2	Anorganické a organické látky v splaškových odpadových vodách	172
3.9.1.3	Hodnotenie organického znečistenia	174
3.9.2	Priemyselné odpadové vody	175
3.9.2.1	Klasifikácia priemyselných odpadových vôd	178
3.9.2.2	Hodnotenie organického znečistenia	181
3.9.3	Dažďové odpadové vody	182
3.9.4	Poľnohospodárske odpadové vody	184
3.9.4.1	Zloženie a vlastnosti živočíšnych exkrementov	185
3.9.4.2	Silážne šťavy	188
3.9.4.3	Zdroje znečistenia vôd z rastlinnej výroby	190
3.10	Fyzikálne, fyzikálno-chemické a chemické metódy úpravy a čistenia vôd (M. Piatrik).	191
3.10.1	Fyzikálne a fyzikálno-chemické procesy	194
3.10.1.1	Vyrovňavanie množstva a akosti	194
3.10.1.2	Cedenie a mikrocedenie	194
3.10.1.3	Sedimentácia	196
3.10.1.4	Filtrácia	197
3.10.1.5	Flotácia	199
3.10.1.6	Čírenie	200
3.10.1.7	Iónová výmena	203
3.10.1.8	Adsorpcia	204
3.10.1.9	Extrakcia	205
3.10.1.10	Membránové separačné procesy	206
3.10.1.11	Odplynovanie	206
3.10.1.12	Destilácia	207
3.10.1.13	Elektrochemické procesy	207
3.10.1.14	Radiačnochemické procesy	207
3.10.2	Chemické procesy	208
3.10.2.1	Neutralizácia	208
3.10.2.2	Zrážanie	208
3.10.2.3	Oxidácia a redukcia	209

3.10.2.4	Spaľovanie	210
3.11	Kaly, ich zneškodnenie a zužitkovanie (J. Tölgyessy)	211
3.11.1	Klasifikácia kalov	211
3.11.2	Stabilizácia kalu	212
3.11.3	Chemické zloženie kalov	213
3.11.4	Kalový plyn (bioplyn)	214
3.11.5	Druhy vody v kaloch	215
3.11.6	Zníženie obsahu vody v kale	217
3.11.7	Využitie kalov a kalového plynu	218
3.12	Chemická analýza vôd (J. Tölgyessy)	218
3.12.1	Odber vzoriek	219
3.12.1.1	Odber vzoriek z otvorených vodných plôch	220
3.12.1.2	Odber podzemnej vody	220
3.12.1.3	Odber v úpravniach vody, z vodovodných kohútikov	220
3.12.1.4	Odber zrážkovej vody	220
3.12.1.5	Odber odpadových vôd	221
3.12.1.6	Záznam o odbere vzoriek	221
3.12.2	Analýza vzoriek na mieste odberu a ich konzervovanie	222
3.12.3	Stanovenie mikroznečistenín vo vodách	223
3.12.4	Určenie jednotlivých vlastností a stanovenie zložiek vôd	224
3.12.4.1	Teplota	225
3.12.4.2	Chuť	225
3.12.4.3	Pach	225
3.12.4.4	Farba	226
3.12.4.5	Zákal	227
3.12.4.6	Celkové, rozpustené a nerozpustené látky	227
3.12.4.7	Neutralizačná kapacita	227
3.12.4.8	Chemická spotreba kyslíka — CHSK	228
3.12.4.9	Biochemická spotreba kyslíka — BSK	229
3.12.4.10	Rozpustený kyslík	230
3.12.4.11	Chlór	230
3.12.4.12	Amónne ióny a amoniak	231
3.12.4.13	Vápnik a horčík	232
3.12.4.14	Železo	232
3.12.4.15	Mangán	233
3.12.4.16	Hliník	233
3.12.4.17	Meď	234
3.12.4.18	Striebro	234
3.12.4.19	Zinok	235
3.12.4.20	Kadmium	236
3.12.4.21	Ortuť	236
3.12.4.22	Olovo	236
3.12.4.23	Chróom	237
3.12.4.24	Bárium	237
3.12.4.25	Vanád	237
3.12.4.26	Selén	238
3.12.4.27	Arzén	238
3.12.4.28	Fluoridy	238
3.12.4.29	Chloridy	239
3.12.4.30	Dusitany	239
3.12.4.31	Dusičnany	240
3.12.4.32	Oxid uhličitý a uhličitaný	241
3.12.4.33	Sírany	242

3.12.4.34	Sulfidy a sírovodík	242
3.12.4.35	Fosforečnany	243
3.12.4.36	Kyanidy	243
3.12.4.37	Extrahovateľné látky	244
3.12.4.38	Ropa a ropné látky	244
3.12.4.39	Fenoly	245
3.12.4.40	Tenzidy	245
3.12.4.41	Humínové látky	245
3.12.5	Automatické monitorovanie vôd	246
4	Biológia vody (V. Betina, V. Frank)	247
4.1	Základy ekológie vodných organizmov (V. Frank)	247
4.1.1	Vlastnosti vodného prostredia	247
4.1.1.1	Teplota	248
4.1.1.2	Koncentrácia O ₂ a CO ₂	248
4.1.1.3	Svetelné žiarenie	249
4.1.1.4	Koncentrácia vodíkových iónov	251
4.1.1.5	Obsah rozpustených látok	253
4.1.1.6	Ostatné chemické vlastnosti vody	256
4.1.1.7	Pohyb vody	258
4.1.2	Rozdelenie vody v prostredí	258
4.1.3	Vnútrozemské vody	259
4.1.3.1	Stojaté (lentické) vody	259
4.1.3.2	Tečúce (lotické) vody	266
4.1.3.3	Podzemná voda a pramene	267
4.1.4	Trofia a saprobita	267
4.1.5	Ekologické triedenie vodných organizmov	269
4.2	Mikrobiológia vody (V. Betina)	270
4.2.1	Charakteristika mikroorganizmov	271
4.2.1.1	Bunka a typy bunkovej organizácie	273
4.2.1.2	Prokaryotická a eukaryotická bunka	274
4.2.1.3	Rozdelenie mikroorganizmov podľa spôsobu výživy	275
4.2.1.4	Základné vlastnosti vírusov	276
4.2.1.5	Porovnanie vírusov s prokaryotickými a eukaryotickými mikroorganizmami	277
4.2.2	Mikroorganizmy vyskytujúce sa vo vodách	279
4.2.2.1	Vírusy	279
4.2.2.2	Baktérie	280
4.2.2.3	Ostatné vodné baktérie	283
4.2.2.4	Cyanobaktérie (sinice)	285
4.2.2.5	Riasy	286
4.2.2.6	Huby	289
4.2.2.7	Prvky	290
4.2.3	Mikroorganizmy ako indikátory kvality vody	292
4.2.3.1	Indikátory organických látok vo vode	292
4.2.3.2	Indikátory železa a mangánu	293
4.2.3.3	Indikátory vápnika a iných prvkov	294
4.2.3.4	Indikátory rašelinových a podzemných vôd	296
4.2.3.5	Indikátory chladnej a teplej vody	296
4.2.3.6	Mikroorganizmy spôsobujúce sfarbenie, pach a príchuť vody	297
4.2.3.7	Mikroorganizmy a kvalita vody	297
4.2.3.8	Mikroorganizmy v procesoch čistenia vody	299
4.2.4	Účasť vodných mikroorganizmov na obehu látok a energie v prírode	301
4.2.4.1	Obeh uhlíka	302

4.2.4.2	Obeh dusíka	304
4.2.4.3	Obeh síry	305
4.2.4.4	Obeh látok v anaeróbnom prostredí	306
4.2.4.5	Vplyv človeka na obeh látok	308
4.2.4.6	Biodegradácia prírodných a syntetických organických látok	309
4.3	Makroorganizmy v povrchových vodách (V. Frank)	310
4.3.1	Rastliny a živočíchy v stojatých vodách	311
4.3.1.1	Spoločenstvá litorálneho pásma	311
4.3.1.2	Spoločenstvá profundálneho pásma	317
4.3.1.3	Spoločenstvá limnetického pásma	317
4.3.1.4	Spoločenstvá v zvláštnych typoch stojatých vôd	321
4.3.2	Rastliny a živočíchy tečúcich vôd	322
4.4	Makroorganizmy podzemných vôd a prameňov (V. Frank).	325
4.5	Princípy biologických rozborov vody (V. Betina)	328
4.5.1	Bakteriologické rozborov vody	328
4.5.1.1	Odber vzoriek	328
4.5.1.2	Stanovenie počtu kolónií z 1 ml vody	329
4.5.1.3	Zisťovanie baktérií zo skupiny coli-aerogenes	330
4.5.1.4	Použitie membránových filtrov	332
4.5.1.5	Iné mikrobiologické analýzy	332
4.6	Biologické čistenie odpadových vôd (V. Frank)	333
4.6.1	Princípy biologického čistenia	333
4.6.2	Spôsoby biologického čistenia	334
4.6.2.1	Závlaha odpadovou vodou	335
4.6.2.2	Čistenie pôdnou filtráciou	335
4.6.2.3	Čistenie v stabilizačných nádržiach	335
4.6.2.4	Biologické kolóny (kropené biofiltre)	336
4.6.2.5	Aktivačné nádrže	339
4.6.2.6	Anaeróbne čistenie odpadových vôd	343
4.6.2.7	Tretí stupeň čistenia odpadových vôd	344
4.6.2.8	Konečné spracovanie kalov z biologického čistenia	344
5	Toxikológia vody (J. Fúška)	346
5.1	Účinky toxických látok	346
5.2	Toxicita kovov a ich zlúčenín	353
5.3	Toxické účinky pesticídov	360
5.3.1	Chlórované uhľovodíky	364
5.3.2	Organofosfáty	366
5.3.3	Karbamáty	367
5.3.4	Deriváty kyseliny chlórphenoxyoctovej	368
5.4	Toxické metabolity produkované mikroorganizmami	369
5.4.1	Bakteriálne toxíny	369
5.4.2	Mykotoxíny	370
5.5	Rádioaktívne látky	373
5.6	Zlúčeniny dusíka	374
5.7	Toxické účinky odpadových vôd z celulózk a papierní	375
6	Chémia ovzdušia (A. Moncmanová, J. Tölgyessy, J. Lesný, J. Palatý)	377
6.1	Atmosféra a jej zloženie (A. Moncmanová, J. Lesný)	377
6.1.1	Zloženie vzduchu a jeho vývoj (J. Lesný)	377
6.1.2	Fyzikálne a chemické vlastnosti atmosféry (A. Moncmanová)	380
6.1.2.1	Distribúcia masy atmosféry	380
6.1.2.2	Rozdelenie teploty v atmosfére	382
6.1.2.3	Zloženie atmosféry ako funkcia výšky	385

6.1.2.4	Nabité častice v atmosfére	386
6.1.2.5	Stavová rovnica ideálneho plynu	387
6.1.3	Atmosferické reakcie (A. Moncmanová)	390
6.1.3.1	Fotochemické reakcie	390
6.1.3.2	Kinetika atmosferických reakcií	394
6.2	Znečistené ovzdušie (A. Moncmanová, J. Lesný)	394
6.2.1	Primárne znečisteniny	395
6.2.2	Globálne zdroje znečisťovania ovzdušia	397
6.2.3	Emisie z hlavných skupín antropogénnych zdrojov	398
6.2.4	Látky znečisťujúce ovzdušie	399
6.2.4.1	Zlúčeniny síry	400
6.2.4.2	Zlúčeniny dusíka	408
6.2.4.3	Zlúčeniny uhlíka	415
6.2.4.4	Halogény a zlúčeniny halogénov	426
6.2.4.5	Rádioaktívne látky v ovzduší (J. Lesný)	427
6.2.4.6	Primárne a sekundárne častice v ovzduší	431
6.3	Vznik znečisťujúcich látok v priemysle a doprave (J. Tölgyessy)	433
6.3.1	Znečisťovanie ovzdušia exhalátmi z priemyselných zdrojov	433
6.3.1.1	Výroba energie	433
6.3.1.2	Metalurgický priemysel	435
6.3.1.3	Silikátový priemysel, stavebníctvo a výroba stavebných látok	436
6.3.1.4	Chemický priemysel	437
6.3.1.5	Potravinársky priemysel	440
6.3.2	Znečisťovanie ovzdušia exhalátmi zo spaľovacích motorov	440
6.3.2.1	Zloženie výfukových plynov spaľovacích motorov	441
6.3.2.2	Testovanie automobilov z hľadiska emisie škodlivín	444
6.3.2.3	Možnosti znižovania škodlivých exhalátov z výfuku spaľovacích motorov	445
6.4	Metódy obmedzenia a zníženia emisií (J. Palatý)	446
6.5	Analýza ovzdušia (hodnotenie znečisťovania ovzdušia) (J. Tölgyessy, J. Lesný)	451
6.5.1	Odber vzoriek ovzdušia (J. Lesný)	452
6.5.1.1	Imisný odber plyných znečistenín ovzdušia	453
6.5.1.1.1	Prívod analyzovaného vzduchu	453
6.5.1.1.2	Pohltenie alebo uchovávanie stanovovanej zložky	453
6.5.1.1.3	Stanovenie množstva analyzovaného vzduchu	457
6.5.1.1.4	Zariadenia na odsávanie	459
6.5.1.2	Imisný odber tuhých znečistenín ovzdušia a aerosólov	460
6.5.1.2.1	Zachytenie sedimentujúceho prachu	462
6.5.1.3	Emisný odber znečistenín ovzdušia	463
6.5.1.4	Separácia aerosólových frakcií podľa veľkosti častíc	464
6.5.2	Stanovenie jednotlivých látok v ovzduší (J. Tölgyessy)	465
6.5.2.1	Oxid siričitý	466
6.5.2.2	Aerosól kyseliny sírovej	468
6.5.2.3	Sírovodík	468
6.5.2.4	Sírouhlík	468
6.5.2.5	Oxidy dusíka	468
6.5.2.6	Amoniak	469
6.5.2.7	Chlór	470
6.5.2.8	Fluoridy	470
6.5.2.9	Oxid uhofnatý	470
6.5.2.10	Formaldehyd	471
6.5.2.11	Fenoly	471
6.5.2.12	Minerálne kyseliny	471
6.5.2.13	Benzén	471

6.5.2.14	Olovo	472
6.5.2.15	Mangán	472
6.5.2.16	Arzén	472
6.5.2.17	Sadze	472
6.5.2.18	Polietavý prach	473
6.5.2.19	Prašný spad (sedimentujúci prach)	473
6.5.2.20	Voľný oxid kremičitý v prašnom spade	473
6.5.2.21	Kyanovodík	473
6.5.2.22	Ozón a oxidovadlá	474
6.5.2.23	Uhľovodíky	474
6.5.3	Monitorovanie znečistenín ovzdušia (J. Lesný)	475
6.5.3.1	Výber časového rozloženia odberu vzoriek	476
6.5.3.2	Rozmiestnenie a hustota monitorovacích staníc	477
6.5.3.3	Princípy monitorovania kvality ovzdušia	479
6.5.4	Jednotný systém kontroly ovzdušia (J. Lesný)	480
7	Biológia ovzdušia (V. Betina, V. Frank)	483
7.1	Mikrobiológia ovzdušia (V. Betina)	483
7.1.1	Zdroje a spôsoby šírenia mikroorganizmov v ovzduší	484
7.1.2	Mikroorganizmy ovzdušia v uzavretých priestoroch	485
7.1.3	Výskyt a šírenie mikroorganizmov vo vonkajšom ovzduší	486
7.1.4	Vplyv exhalátov na mikroorganizmy v ovzduší	487
7.1.5	Mikroorganizmy ako bojové prostriedky	488
7.1.6	Mikrobiologické vyšetrenie vzduchu	488
7.2	Palynológia ovzdušia (V. Frank)	489
8	Toxikológia ovzdušia (J. Fuska)	494
8.1	Toxické látky nachádzajúce sa v ovzduší a ich biologické účinky	494
8.2	Ozón	494
8.3	Toxicita anorganických zlúčenín uhlíka	495
8.3.1	Oxid uhoľnatý	495
8.3.2	Sírouhlík	498
8.3.3	Kyanidy a kyanovodík	498
8.4	Zlúčeniny síry	499
8.4.1	Oxidy síry (SO ₂ , SO ₃)	500
8.4.2	Sírovodík	502
8.4.3	Organické zlúčeniny síry	502
8.5	Zlúčeniny dusíka	503
8.5.1	Oxidy dusíka (NO _x)	503
8.5.2	Organické zlúčeniny dusíka	504
8.6	Halogény a ich zlúčeniny	506
8.7	Uhľovodíky	506
8.7.1	Alifatické halogénované uhľovodíky (AHU)	506
8.7.2	Benzén a jeho homológy	509
8.7.3	Epoxizlúčeniny	511
8.7.4	Polycyklické aromatické uhľovodíky (PAU)	511
8.8	Tuhé častice v ovzduší	514
9	Tabuľky (J. Tölgyessy, M. Piatrik)	516
9.1	Voda	516
9.2	Ovzdušie	522
10	Literatúra	525
	Резюме	528
	Summary	530